

Warszawa dn. 10 czerwca 2016 r.

DUS.III.054.31.2016.WB

Zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, działając na podstawie art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. poz. 1195), zawiadamia, że petycja z dnia 3 marca 2016 r., w sprawie wysokości składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne dla różnych grup ubezpieczonych, została rozpatrzona negatywnie.

Uzasadnienie

Petycja, która wpłynęła do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w dniu 15 marca 2016 r. z Głównego Inspektoratu Pracy Państwowej Inspekcji Pracy, zawiera postulat zwolnienia z opłacania składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne licznych grup ubezpieczonych.

W przekonaniu resortu rodziny, pracy i polityki społecznej obowiązujące regulacje w zakresie obliczania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne są prawidłowe i możliwie optymalnie uwzględniają interesy ubezpieczonych.

System ubezpieczeń społecznych, funkcjonujący w oparciu o ustawę z dnia 13 października 1998 r. *o systemie ubezpieczeń społecznych* (Dz. U. z 2015 r., poz. 121 z późn. zm.) wraz z innymi ustawami szczegółowo regulującymi prawo do świadczeń wynikających z tego systemu - został powołany w celu realizacji zapisanych w *Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.* (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.) praw obywateli do zabezpieczenia społecznego w razie niezdolności do pracy ze względu na chorobę lub inwalidztwo i po osiągnięciu wieku emerytalnego lub po utracie jedyne albo jednego z głównych żywicieli (renty rodzinne).

Należy przy tym zwrócić uwagę, że system ubezpieczeń społecznych gwarantuje świadczenia pieniężne z wymienionych tytułów (w razie wystąpienia wymienionych wyżej ryzyk ubezpieczeniowych) w zamian za opłacane składki. Obniżenie wysokości składek lub zwolnienie z ich opłacania oznaczałoby obniżenie poziomu zabezpieczenia społecznego samych ubezpieczonych a także członków najbliższej rodziny, czyli odbyłoby się kosztem wysokości świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Podjmując decyzje w sprawach rozwiązań ustawowych, należy uwzględniać wszystkie uwarunkowania funkcjonowania systemu ubezpieczeń społecznych, w tym także konieczność zapewnienia wszystkim ubezpieczonym odpowiedniej wysokości świadczeń w razie wystąpienia któregoś z ryzyk objętych ubezpieczeniami społecznymi.

Na podstawie ustawy z dnia 13 października 1998 r. *o systemie ubezpieczeń społecznych*, obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym podlegają osoby fizyczne, które wykonują określonego rodzaju pracę najemną lub działalność zarobkową oraz niektóre osoby korzystające z określonego rodzaju świadczeń. Żadna osoba wykonująca działalność zarobkową nie może być zatem z tego obowiązku wyłączone, ani też korzystać z preferencji w szerszym zakresie czy w dłuższym okresie niż reszta ubezpieczonych będącymi płatnikami składek na własne ubezpieczenie społeczne. Bowiernie zgodnie z treścią przepisu art. 2a ustawa *o systemie ubezpieczeń społecznych* stoi na gruncie równego traktowania wszystkich ubezpieczonych. Zasada równego traktowania dotyczy w szczególności m.in. warunków objęcia systemem ubezpieczeń społecznych oraz obowiązku opłacania i obliczania wysokości składek na ubezpieczenie społeczne.

Podstawa wymiaru składek dla poszczególnych grup ubezpieczonych została skalkulowana na określonym poziomie, aby zagwarantować możliwość otrzymania odpowiedniej wysokości przyszłych świadczeń – nie niższych niż najniższe gwarantowane. Wysokość indywidualnej podstawy wymiaru składek rzutuje na wysokość obliczanych od tych kwot zasiłków chorobowych, opiekuńczych i macierzyńskich, świadczeń rehabilitacyjnych, rent rodzinnych, rent z tytułu niezdolności do pracy oraz emerytur.

Należy przy tym podkreślić, że gwarancja najniższej emerytury przysługuje ubezpieczonemu, który uzyskał 25-letni okres ubezpieczenia, z podstawą wymiaru nie niższą niż minimalne wynagrodzenie; przy czym okresy, w których ta podstawa była niższa od minimalnego wynagrodzenia, zaliczane są proporcjonalnie na potrzeby ustalania uprawnień do wspomnianej wyżej gwarancji.

Wprowadzenie możliwości opłacania składek na preferencyjnych warunkach lub zwolnienia ze składek jedynie wybranych grup ubezpieczonych nie jest zatem możliwe, zarówno z punktu widzenia równości wobec prawa, jak i nie znajduje uzasadnienia wobec bezpośredniego powiązania wysokości świadczeń z ubezpieczeń społecznych z wysokością opłacanych składek. Mogłoby to bowiem m.in. skutkować niekorzystnym zróżnicowaniem wysokości przyszłych świadczeń określonych grup ubezpieczonych. Prawo do świadczeń adekwatnych do odprowadzanych składek to niestety często pomijany aspekt ubezpieczeń, którego zdają się nie zauważać osoby postulujące obniżenie lub zwolnienie z obowiązku opłacania składek na ubezpieczenia społeczne i najczęściej ma to miejsce jedynie do momentu, w którym te osoby same ubiegają się lub otrzymują już świadczenia z ubezpieczeń społecznych. Niskie składki lub ich brak, rzutują bezpośrednio na wysokość przysługujących świadczeń lub w skrajnych przypadkach nawet na brak prawa do tych świadczeń.

Ponadto informuję, że w zakresie ubezpieczenia zdrowotnego, petycja została przekazana zgodnie z właściwością do Ministerstwa Zdrowia.

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach, sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

z up. 
MINISTER
Podsekretarz Stanu
PODSEKRETARZ STANU